

A Wolf Wags His Tail རྩུང་གི་རྩ་གཡུག

Before You Read: New Words and Exercises མིང་ཚིག་གསར་བ་དང་གཤམ་སྒྲུང་།

caught/catch [kɔ:t]/ [kætʃ] བཟུང་བ། འཛིན་བ།

trap [træp] རྩ།

nice [nais] བཟང་བོ། ཡག་པོ།

save [seiv] སྐྱོབ་བ།

believe [bi'li:v] ཡིད་ཆེས་བ།

friendly ['frendli] མཛའ་བརྩེ་ལྡན་པའི།

wag [wæg] གཡུག་བ།

my tail [mai'teil] ངའི་རྩ་མ།

work [wə:k] ལས་ཀ་བྱེད་བ།

especially [ɪ'speʃəli] ཁྱད་པར་དྲ་

tired['taɪəd] ཐང་ཆད་བ།

waiting ['weitiŋ] སྐྱག་བཞིན་བ།

tried [traid] ཚེད་ལྷ་བྱས་བ།

forget [fə'get] བརྟེན་བ།

still [stil] ད་དུང་།

trick [trik] མགོ་སྒྲོར་གཏོང་བ།

virtue ['və:tju:] ཡོན་ཏན།

momo ['məʊməʊ] མོག་མོག

lose patience [lu:z 'peɪəns] བཞོད་བསྐྱེད་བྱེད་ཐབས་བྲལ་བ།

Exercises: Answer the questions below. གཤམ་སྒྱུང་། གཤམ་གྱི་ངྷི་བ་དག་ལ་ལན་ཐོབ་སྟེ།

1. Have you ever caught anything in a trap? What was it? བྱིད་ཀྱིས་རྟེ་འཇུགས་སྒྱུང་ངམ། ཅི་ཞིག་བཟུང་བྱུང་།

2. Look at this sentence: *Patience is a virtue*. What do you think it means? Do you like this sentence?

ཁྱེད་ཀྱིས་ཞུས་ནི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ཡིན་པེ། ཟེར་བའི་ཚིག་རྒྱུ་འདིར་སྟོན་དང་། བྱིད་ཀྱིས་བསམ་ན་དེའི་དོན་ཅི་ཞིག་རེད། བྱིད་རང་ཚིག་རྒྱུ་འདིར་དག་ལ་ལན།

Text སྟོན་ཚན།

Once, a wolf was caught in a trap. An old sheep saw the wolf. The sheep walked toward the wolf. Wolf said, "Friend! Please help me!"

Sheep said, "Who are you? Why are you caught in a trap?"

The wolf said, "You **don't** know who I am? I am a nice dog. There was a chicken caught in this trap. I was trying to save the chicken. I **didn't** think about myself. I walked into the trap to save the chicken. Now I **can't** get out. Please help me."

Sheep looked at Wolf for a long time. He **didn't** believe him. Sheep said, "Are you really a dog? You look like a wolf."

Wolf said, "I am a wolf dog. I look like a wolf but I am really a dog. I am nice and friendly. I can also wag my tail. Look at me. I'm wagging my tail."

Sheep moved away. He said, "Yes, you can wag your tail. Dogs are not the only animals that wag their tails. Many animals can wag their tails. Are you really a dog?"

"Yes, I am really a dog. Please help me. I will work for you. I like sheep. I especially like old sheep," said the Wolf. He was tired of being caught in the trap.

Sheep said, "I need to think about this."

Wolf was angry. He was tired of waiting. He had lost his patience. He opened his mouth and yelled,
"Are you going to help me or not?"

Sheep looked at wolf. He said, "No. I **won't** help you. You are a wolf. I saw your teeth. Last winter you tried to catch me. I almost died. I **can't** forget that. You can wag your tail but you are still a wolf. You **can't** trick me. Goodbye!"

Sheep left. Wolf was still caught in the trap.

ཕྱི་ལོ་དེ་ལྟ་བུ་ཤིག་ལ། རྒྱུ་ཀི་ཤིག་རྟེན་ཅུ་བཟུང་འདུག་པ་ལྷག་ཆུན་པ་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས་རྒྱུ་ཀི་འི་སར་སོང་།
རྒྱུ་ཀིས་བཤད་རྒྱུ་། རྒྱུ་ཀིས་པོ་ལགས། ང་ལ་རྟོགས་ བྱས་དང་། ཟེམ།

ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན། ཁྱེད་ཅི་ལྟར་རྟེན་ཅུ་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཞེས་ལྷག་གིས་དྲིས།

ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་མི་ཤེས་སམ། ང་མ་གཞི་བྱི་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན། དང་ཐོག་བྱ་མོ་ཞིག་རྟེན་ཅུ་བཟུང་
ཡོད་པ་མཐོང་ནས་སྐྱོབ་ཅིས་བྱས་པ་ཡིན། ངས་རང་གི་བདེ་འཇགས་ལ་མ་བསམ་པར་རྟེན་ཅུ་བྱ་མོ་སྐྱོབ་ཏུ་སོང་
བས་ད་ལྟ་རྟེན་ཅུ་ལས་ཐར་ཐབས་བྲལ་སོང་། ང་ལ་རྟོགས་བྱེད་རྟོགས་ཤིང་། རྒྱུ་ཀིས་དེ་ལྟར་ལན་སྟོན།

ལྷག་གིས་རྒྱུ་ཀིར་ཡུན་རིང་བོར་བཞུགས་བཞུགས་ནས་ཡིད་མཆས་པར་བཤད་རྒྱུ་། ཁྱེད་ངོ་མས་བྱི་བྱ་ཞིག་
ཡིན་ནམ། ཁྱེད་བཞུགས་ཆོད་དུ་རྒྱུ་ཀི་ཞིག་དང་འདྲེ་ཟེམ།

དེ་ནས་རྒྱུ་ཀིས་འདི་ལྟར་བཤད། རྒྱུ་ཀི་ཞིག་ཡིན། བཞུགས་ཆོད་དུ་རྒྱུ་ཀིར་འདྲ་ཡང་དོན་ཐོག་ཏུ་ང་
སྐྱོད་བཟང་བསམ་དཀའ་བྱི་བྱ་ཀྱང་མ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། ངས་རང་གི་རྩ་མ་ཡང་གཡུག་ཐུབ། རྟོགས་དང་། ངས་རང་
གི་རྩ་མ་གཡུག་གིན་ཡོད་པའི་ཟེམ།

ལྷག་ཕྱིར་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱས་རྗེས་བཤད་རྒྱུ་། རྒྱུ་ཀི་ཡང་། ཁྱེད་ཀྱིས་རྩ་མ་གཡུག་ཐུབ། བྱི་བྱ་དག་ནི་སྟོན་ཆགས་
ཐམས་ཅད་ལས་རྩ་མ་གཡུག་གིས་མཐུན་ཁོ་ན་མ་རེད། སྟོན་ཆགས་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྩ་མ་གཡུག་གིས་པས་བྱེད་ནི་བྱི་
བྱ་དངོས་མ་ཞིག་ཡིན་ནམ་པའི་ཞེས་དྲིས།

ཡིན། ང་ངོ་མ་བྱི་བྱ་ཡིན། ང་ལ་རྟོགས་བྱས་དང་ངས་ཁྱེད་ལ་ཞབས་ཁུ་བསྐྱབ་དེས་ཡིན། ང་ལྷག་ལ་དགའ་
ཞིང་ཁྱེད་པར་དུ་ལྷག་ཆུན་པར་དགའ་བའི་ཞེས་རྒྱུ་ཀི་རྟེན་ཅུ་སྐྱོད་པར་སུན་ཏེ་འདི་ལྟར་བཤད།
ལྷག་གིས་ རྒྱུ་ཀི་དང་འདྲ་བའི་རྒྱག་དགོས་པའི་ཟེམ།

སྤང་ཀེར་ཁོང་སྤྱི་ཆེན་པོ་ལངས་པས་སྤྱི་མཐུན་ནས་བཟོད་བསྐྱོན་བྱས་ཏེ་སྤྱག་ཐབས་བྲལ་སོང་ལ།
 ཁོས་ཁ་གདངས་ནས་སྐད་ཅོར་རྒྱག་རྒྱུ། སྤྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་རོགས་བྱེད་དམ་མི་བྱེད་ེ་ཟེར།
 ལྷག་གིས་སྤང་ཀེར་བལྟས་ཅམ་བྱས་རྗེས་བཤད་རྒྱུ། སྤྱི་མིན། ངས་སྤྱོད་ལ་རོགས་བྱེད་རྒྱུ་མིན། སྤྱོད་
 སྤང་ཀེ་རེད། ངས་སྤྱོད་ཀྱི་མཆེ་བ་མཐོང་ཐུབ། ན་ནིང་དགུན་ཁར་སྤྱོད་ཀྱིས་ང་འཛིན་ཅིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནམ།
 ང་ཅུང་ཅམ་མིན་ན་ཤི་སོང་བས་ངས་དེ་བརྗེད་ཐབས་བྲལ། སྤྱོད་ཀྱིས་ང་མ་གཡུག་ཐུབ་ཀྱང་སྤྱོད་ལྔར་བཞིན་
 སྤང་ཀེ་རེད། སྤྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་མགོ་སྐྱོར་གཏོང་ག་ལ་ཐུབ། བདེ་མོ་བྱ་སྤྱོད་ཟེར།
 ལྷག་བྱད་སོང་། སྤང་ཀེ་ལྔར་བཞིན་རྟེན་ཅུ་ལྟས་འདུག།

Grammar: Can't, Won't, and Don't བཅས་སྤྱོད། Can't, Won't, Don't

These words can, will, and do change when they are followed by a NOT. The N of NOT becomes part of the word. The O of NOT is replaced by an apostrophe ('). The T of NOT is placed after the apostrophe. ཐ་སྤྱད་འདི་དག་ནི་ canདང་ willདང་ do སོགས་ལ་དགག་སྒྱུ་ NOT སྤྱར་རྗེས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། NOTལས་
 Nནི་ཆེག་དུམ་དང་འདྲིས་ནས་དེའི་གྲུབ་ཆ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་འགོ་བ་དང་ Oནི་མཆོན་རྟགས་(')ཡིས་བསྐྱུ་ལ། T ནི་མཆོན་རྟགས་(')ཡི་རྗེས་སུ་
 སྤྱོར་བ་ཡིན། Ex: I cannot eat momo. I will not eat momo. I do not eat momo. I can't eat momo. I won't eat momo. I don't eat momo.

Exercises: Replace the words in parentheses () with the shorter words (can't, won't, and don't) in these sentences.

གཤམ་སྤང་། ལྷག་རྟགས་ནང་གི་ཆེག་དུམ་དག་གི་ཚབ་ཏུ་ (can't, won't, don't)སོགས་གང་ལ་གང་འཚམ་གྱིས་
 སྐོངས།

- Now I _____ (cannot) get out.
- I _____ (did not) think about myself.
- You _____ (do not)know who I am?
- You _____ (cannot) trick me.
- I _____ (will not) help you.
- I _____ (cannot) forget that.
- He _____ (did not) believe him.

Exercises: Write about what you can't, won't, and don't do. གཤམ་སྤང་། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱབ་མི་
ཐུབ་པ་དང་སྤྱབ་མི་མིན་པ། མི་སྤྱབ་པའི་དོན་སོ་སོ་གང་ཡིན་པ་བྲིས།

Comprehension Questions: Follow the directions below. གཤམ་གྱི་གསལ་བཤད་ལྟར་
བསམ་གཞིགས་ཀྱི་དྲི་བ་དག་ལ་ལན་ཐོབས།

Part 1: Put these sentences in the correct order.

ཁག་དང་པོ། གཤམ་གྱི་ཚིག་རྒྱང་དག་ཡང་དག་པོར་གོ་རིམ་སྤྲིགས།

_____ Wolf was tired of being in the trap.

_____ Once, a wolf was caught in a trap.

_____ Wolf opened his mouth and showed his
teeth.

_____ An old sheep saw the wolf.

_____ Sheep wanted to think.

_____ Sheep left.

_____ Wolf asked for help.

_____ Sheep asked the wolf who he was.

_____ Wolf lost his patience.

_____ Wolf was still caught in the trap.

_____ Wolf said he was a dog.

_____ Sheep said that many animals wagged their
tails.

_____ Sheep wouldn't help Wolf because Wolf
had tried to eat him before.

_____ Sheep did not believe that Wolf was a dog.

_____ Wolf wagged his tail.

Part 2: Meaning ཚན་པ་གཉིས་པ། འདྲ་འཆད་པ།

1. What is the most important thing that happens in the story? Why do you think it is important?

གཏམ་རྒྱུད་ལས་དོན་གང་ཞིག་ནི་གཙོ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པ་དང་དེ་གལ་ཆེན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན།

2. Why does Sheep leave Wolf in the trap? Would you have helped Wolf?

ལྷག་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་སྤང་གི་རྟེན་འཁྲུག་བྱས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཡིན་ན་སྤང་གིར་རོགས་བྱེད་དམ།

3. What do you think about this story? ཁྱེད་ལ་མཚན་ན་གཏམ་རྒྱུད་འདིའི་དོན་སློང་ཅི་ཞིག་ཡིན།

Simplified English text by Rose Hyson.

དབྱིན་ཡིག་གི་སློབ་ཚན་འདི་ཐོར་ཡང་བར་བཞོམས་ན་ནི་Rose Hyson་དང་།

The Tibetan version of this text was prepared by G.yang skyabs rdo rjel and Bsod nams rin chen rgya .

སློབ་ཚན་འདི་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་མཁན་ནི་མགོ་མང་གཡང་སྐུ་བས་དོ་རྩེ་དང་བསོད་ནམས་རེན་ཆེན་གྱལ་ཡིན།